

Изказване на министъра на финансите Пламен Орешарски - България: От преход към конвергенция: бъдещите предизвикателства

Семинар, съвместно организиран от БНБ и МВФ, 2 май 2007 г., хотел Шератон

Уважаеми дами и господа,

За мен е удоволствие да присъствам на този семинар, макар и в последната му част. Бих искал да се обърна с няколко заключителни бележки към широката аудитория на тази интересна и ползотворна дискуссия, която вярвам е успяла да очертае предимствата и резултатите от дългогодишното сътрудничество на България с Международния валутен фонд, и да идентифицира основните предизвикателства и националните приоритети за развитие в средносрочен аспект.

Както вече бе отбелязано, 2007 е изключително важна за България година. Членството на страната ни в Европейския съюз е доказателство, че преходът от централизирана планова икономика към основаващо се на пазарни принципи стопанство е достигнал висока степен в своето развитие. Важна роля в този процес изигра и МВФ за целия период на икономически реформи, и особено в периода след дълбоката монетарна и финансова криза от 1996-97 година.

Успоредно с политическите промени от началото на 90-те години бяха стартирани пазарноориентирани икономически реформи. За разлика от другите страни от бившия Съветски блок, стартът на промените в България бе сравнително най-неблагоприятен - налице бяха по-висока степен на зависимост от пазарите на бившия СИВ, наследен огромен външен дълг, кризата в бивша Югославия и наложеното ембарго. Тези обстоятелства, в съчетание с формираната нестабилна политическа среда на бързо сменящи се правителства с неясни икономически платформи, обусловиха и колебливия ход на икономическите промени.

Едва от средата на 1997 г. България се ангажира с по-всеобхватни стопански реформи. Стабилизирани бяха монетарният и финансовият сектори, извърши се мащабна приватизация на производствените активи, модернизираха се публичните финанси.

Днес над 75 % от икономиката е в частния сектор, като този процент е практически 100% във финансовата система. Реалният икономически растеж в последните години е около 6 %. Публичният дълг бележи устойчива тенденция на намаление и от над 100 % в средата на 90-те години, днес се ориентира малко над 20 %. Държавният бюджет приключва трета поредна година с излишък, надхвърлящ за миналата година 3,5%. Валутният курс е фиксиран към еврото, лихвените проценти са под референтните стойности на Маастрихтския критерий, а инфлацията е на приемливи нива. Размерът на чуждите инвестиции за отминалата година надхвърли 15% от БВП.

В определена степен тези резултати се дължат и на тясното сътрудничество между българската администрация и експертните екипи и ръководството на Фонда. През периода бяха изпълнени няколко споразумения с Фонда, базирани върху подържането на благоразумни фискални политики и насърчаващи икономическите и структурни реформи.

Поддържането на стабилна макроикономическа среда и продължаването на структурните реформи остават сред основните приоритети на правителството и след приключване на програмата с МВФ. Нашата цел е ясна - устойчивост на икономическия растеж и генериране на максимални ползи от членството на страната в ЕС.

Водената икономическа политика бе насърчена от ЕК при нейната оценка на първата Конвергентна програма на България. В тази оценка се посочва, че средносрочната бюджетна позиция е стабилна и благоразумна, и бюджетната стратегия представлява пример за фискална политика в съответствие с Пакта за стабилност и растеж.

Възнамеряваме да използваме тази и следващите години на силен икономически растеж за по-нататъшно задълбочаване на фискалната консолидация. Това ще намали уязвимостта на

икономиката при евентуални бъдещи външни шокове и ще гарантира устойчивост на икономическото развитие в дългосрочен план.

Към настоящия момент България покрива устойчиво 4 от 5-те Маастрихтски критерия, като запазваме увереността, че в ще сме в състояние да влезем в референтните стойности и по отношение на инфлационния критерий. Макар членството в Еврозоната да е средносрочна цел на нашата икономическа и фискална политика, бих искал да подчертая, че Българският проект, който излезе успешен и съдейства за макроикономическата стабилизация, е валутният борд. За нас е много важно да обезпечим в следващите периоди гладкото му функциониране с цел безпрепятствена замяна на лева с еврото. Успоредно с това си даваме сметка и за необходимостта да посрещнем множеството предизвикателства в структурно отношение - подобряване на конкурентностспособността на икономиката, гъвкавостта на пазара на труда, модернизиранието на ключови публични сфери.

В обобщение, бих искал да акцентирам на перспективите на взаимоотношенията ни с МВФ. Ще продължим да разчитаме на партньорство, изразяващо се в предоставянето на конкретна аналитична помощ и техническа експертна оценка, насочени към стратегическите цели и ключовите предизвикателства, пред които е изправена страната ни.

Вярвам, че ние бяхме успешен модел на бързо стабилизиране на една икономика със силно разстроени финанси. Надявам се занапред да продължим да бъдем успешен пример - този път като страна, която бързо се адаптира към ЕС.

Благодаря за вниманието!